

Förvaltningsberättelse Sydnärke miljö- och byggnämnd 2025-01-01 - 2025-12-31

Översikt över verksamhetens utveckling

Förvaltningsövergripande

Efter ett intensivt och målmedvetet budgetarbete, i kombination med revidering av taxor inom både miljöbalkens och plan- och bygglagens områden, kunde nämnden presentera en budget i balans för verksamhetsåret 2025. Arbetet har inneburit noggranna prioriteringar, anpassningar av verksamheten samt en översyn av intäkter.

De löpande ekonomiska uppföljningarna under året visar en fortsatt positiv utveckling, och årsbokslutet visar att nämnden kan redovisa ett positivt resultat. Detta överskott beror till stor del på oförutsedda personalvakanser samt längre sjukskrivningar, vilket lett till lägre personalkostnader än budgeterat. Samtidigt har fler bygglovsärenden än planerat inkommit till nämnden vilket inneburit högre intäkter. Det är dock viktigt att poängtera att dessa besparingar inte har varit resultatet av planerade effektiviseringar, utan snarare en konsekvens av tillfälliga bortfall i bemanningen, vilket även påverkat vissa delar av verksamhetens måluppfyllelse.

Under året har en förändring skett då förskoleadministrationen, som tillhör barn- och utbildningsförvaltningen, har flyttat in i förvaltningens lokaler. Denna samlokalisering är en del av kommunens övergripande arbete med lokalförsörjning, men har även fått praktiska konsekvenser för den dagliga verksamheten. Inför förändringen har ett omfattande arbete med riskbedömningar genomförts för att säkerställa en trygg och funktionell arbetsmiljö för samtliga medarbetare. Det har också krävts anpassningar i arbetssätt och rutiner, särskilt vad gäller tillgång till gemensamma ytor, kontorsplatser och bokningsbara mötesrum.

Miljöavdelningen

Arbetet inom miljöskyddstillsynen har fortlöpt enligt plan under 2025. Däremot har det inte funnits något lämpligt nytt nationellt projekt att delta i under perioden. Inför sommaren presenterades miljöbalksstrategins nya fokusområden, vilket ger vägledning för det fortsatta arbetet under kommande år.

Verksamheten inom tillsyn av små avloppsanläggningar och hälsoskydd har påverkats negativt av sjukskrivningar och tjänstledigheter. Detta har lett till vissa förseningar i det planerade arbetet.

Livsmedelstillsynen har genomförts enligt den nya modellen, som bygger på efterhandsdebitering och riskklassning. Denna arbetsmetod har i huvudsak tagits emot positivt av berörda verksamheter.

Miljöchefen har även under 2025 axlat rollen som förvaltningschef, vilket har påverkat utvecklingstakten på avdelningen.

Byggavdelningen

Arbetet med omställningen till det digitala ärendehanteringssystemet Nova har krävt tid och resurser. För att möjliggöra omställningen har extern konsult anlitats för att stötta den dagliga bygglovshandläggningen. Antalet inkomna bygglovsansökningar har varit högre än förväntat och överskrider den budgeterade nivån. Revidering av tillsynsplanen har genomförts men fördröjts till följd av systembytet och det höga ärendeflödet. Flertalet förändringar i

lagstiftning och övriga regelverk har tagit arbetstid. Från 1 december började en reviderad Plan och Bygglag att gälla vilket har påverkat arbetet under slutet av året.

Planverksamheten antog under 2025 8 planer, vilket är en mycket hög siffra. På flertalet av antagna planerna har det varit mycket snabb handläggning, största anledning är tydlig prioritet från kommunerna. Detta trots att enheten haft en pensionsavgång samt tagit in ny personal för denne. Avrop av de upphandlade konsulter enligt ramavtal har påbörjats och har under året använts löpande.

Geografisk information och kartor

Fokus på den löpande verksamheten, så som inventering av gator som saknar namnsättning och förberedelse för KrisGIS. Mängden taxefinansierat arbete har varit dominant och påverkar därmed möjligheten att arbeta med skattefinansierad verksamhet, så som uppdatering i baskartan, negativt. Arbetet med de digitala översiktsplanerna i kommunerna fortsätter och är fortsatt högt prioriterat och resurskrävande.

Händelser av väsentlig betydelse

Under hösten 2024 meddelade Lekebergs kommun att de påbörjat ett arbete för att utreda möjligheterna att överta ansvaret för nämndens verksamhetsområden och därmed driva verksamheten i egen regi.

I juni 2025 fattade kommunfullmäktige i Lekebergs kommun det formella beslutet att avsluta samarbetet med Askersund och Laxå. Beslutet innebär att Lekebergs kommun från och med årsskiftet 2026/2027 kommer att ta över sin del verksamheten inom nämndens tidigare ansvarsområden och bedriva detta i egen regi.

Som ett led i att möta den förändrade situationen och säkerställa att kommunen har en hållbar och effektiv organisation även framöver, har Askersunds kommun under våren 2025 genomfört två strategiska utredningar med hjälp av extern konsult. Den första utredningen har haft fokus på att analysera och utveckla kommunens stödprocesser, med särskild tonvikt på effektivisering och förbättrad intern samverkan. Den andra utredningen har inriktats på kommunens samhällsbyggnadsprocesser och har resulterat i en genomgripande översyn av den organisatoriska strukturen. En av de mest centrala konsekvenserna för nämndens verksamhet av denna utredning är förslaget att avveckla den nuvarande förvaltningen Samhällsbyggnad Sydnärke. I dess ställe kommer samhällsbyggnadsverksamheten att organiseras i ett kommunövergripande bredare samhällsbyggnadskontor. Syftet med denna förändring är att skapa en mer samlad och kraftfull organisation som bättre kan möta framtidens behov och förutsättningar. Under hösten har ett arbete med att bygga upp denna nya organisation genomförts. Parallellt med detta förs även diskussioner med Laxå kommun kring former för fortsatt samarbete.

Väsentliga personalförhållanden

Under det första halvåret 2025 har sjukfrånvaron inom förvaltningen legat på en ovanligt hög nivå jämfört med tidigare år. En del av ökningen kan förklaras av en ökad förekomst av kortare sjukskrivningar till följd av infektionssjukdomar. Samtidigt har flera medarbetare varit borta under längre perioder på grund av stressrelaterade besvär, vilket har satt tydliga spår i arbetsmiljön. För de som är kvar i tjänst har detta inneburit en ökad arbetsbörda och ett mer pressat

arbetstempo. Resultatet vid årsslutet pekar dock på liknande nivåer som 2024, så sjukskrivningsnivåerna har gått ner under andra halvan av året. Arbetet med att stötta, rehabilitera och successivt få tillbaka kollegor i arbete pågår kontinuerligt och är högt prioriterat.

För att stärka organisationens motståndskraft har miljöavdelningen utökat sitt team med en ny hälsoskyddsinspektör – en förstärkning inom ett område som under längre tid varit underbemannat. På planavdelningen har man valt att pausa rekryteringen av en planerad, taxefinansierad planhandläggare. I stället har resurserna omfördelats för att lägga fullt fokus på det pågående arbetet med detaljplaner och få ut mesta möjliga av den befintliga kapaciteten. Samt de upphandlade ramavtalskonsulterna. Bygglovenheten förstärkte under hösten med en handläggare.

I slutet av 2025 så har en rekrytering av en miljöinspektör inletts. Detta till följd av en aviserad pensionsavgång.

Mål och uppdrag

Mål som återfinns i Kommunfullmäktiges mål och budget 2025 med plan 2026–2028 ska följas upp.

Bedömningen av måluppfyllelse har gjorts per den 31 augusti. I redovisningen markeras utfallet med färg i kolumnen längst till höger:

Måluppfyllelse bedöms enligt nedan skala:

Målet ej uppfyllt

Målet delvis uppfyllt

Målet uppfyllt i hög grad

Målet helt uppfyllt

Definitioner:

- Målet ej uppfyllt: Målet har inte uppnåtts och väsentliga delar av målet saknas eller ligger långt under förväntat resultat.
- Målet delvis uppfyllt: Målet har uppnåtts till viss del, men flera viktiga delar återstår eller resultatet ligger under målsättningen.
- Målet uppfyllt i hög grad – Målet har till största delen uppnåtts, med mindre kompletteringar som återstår.
- Målet helt uppfyllt – Målet har uppnåtts fullt ut enligt uppsatt målsättning och inga väsentliga avvikelser finns.

Målområde 1: En av Sveriges bästa välfärdskommuner

Inledning:

Askersunds kommun har satt ett ambitiöst mål – att bli en av Sveriges bästa välfärdskommuner. Detta innebär att kommunen ska leverera högkvalitativa tjänster till våra invånare och samtidigt använda resurserna på ett ansvarsfullt sätt. Målet grundar sig i en ambition om att invånarna ska känna sig nöjda och trygga med kommunens insatser inom centrala välfärdsområden som skola, vård och omsorg samt underhåll av den offentliga miljön. För att nå detta mål har vi valt att fokusera på invånarnas upplevelser och nöjdhet, som kommer att vara avgörande för att mäta framgången.

Effektivitet i välfärden innebär här inte bara att leverera bra tjänster, utan också att göra det på ett sätt som är ekonomiskt hållbart och attraktivt för kommunens medarbetare. Kommunen ser ett direkt samband mellan nöjda invånare och en välfungerande organisation som kan anpassa sig till förändrade behov och förutsättningar. Detta kräver en kombination av stark ledning, engagemang från personalen och en nära dialog med invånarna för att kontinuerligt följa upp hur deras behov och förväntningar utvecklas. Samtidigt som kommunen fokuserar på att leverera välfärd av hög kvalitet, har vi också en tydlig ambition att upprätthålla och förbättra den offentliga miljön. Skötseln av kommunens vägar, parker, och offentliga platser är en central del av arbetet för att skapa en attraktiv och hållbar livsmiljö för alla.

Kommunfullmäktiges strategiska mål:

- Askersunds kommun ska 2030 tillhöra de 25 % av landets kommuner där invånarna har störst uppskattning för vår samlade skolverksamhet.
- Askersunds kommun ska 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner där invånarna värderar vår samlade vård- och omsorgsverksamhet högst.
- Askersunds kommun år 2030 ska tillhöra de 25 % av landets kommuner med högst invånartillfredsställelse inom vårt samlade underhåll av vår offentliga miljö.

Sydnärke miljö- och byggnämnd har i nuläget inte formulerat några specifika mål kopplade till målområde 1. Anledningen till detta är inte att nämndens verksamhet saknar relevans i sammanhanget, utan snarare att ansvarsområdena inom miljö- och byggtillsyn, planfrågor, hälsoskydd och livsmedelskontroll i större utsträckning hör hemma under andra målområden i kommunens övergripande styrmodell.

Det är dock viktigt att understryka att mycket av det arbete som nämnden utför är en grundläggande del av den kommunala välfärden. Genom tillsyn och myndighetsutövning bidrar nämnden till att säkerställa en trygg, hållbar och hälsosam livsmiljö för medborgarna – exempelvis genom att skydda miljön, säkra livsmedelshantering, förebygga olägenheter för människors hälsa och skapa förutsättningar för god bebyggd miljö och samhällsplanering.

Målområde 2: En av Sveriges mest företagsvänliga kommuner

Inledning:

Askersunds kommun har som målsättning att bli en av Sveriges ledande kommuner när det gäller att skapa ett starkt och framgångsrikt näringsliv. Med ett tydligt fokus på att främja företagande och skapa ett positivt företagsklimat, siktar kommunen på att bygga upp ett nära samarbete med lokala företag och vara en attraktiv plats för entreprenörer. Detta uppnås genom att förbättra relationen och dialogen mellan kommunen och näringslivet.

Att vara en företagsvänlig kommun innebär inte bara att erbjuda goda förutsättningar för företag att etablera sig och växa, utan också att upprätthålla en hög standard när det gäller kommunens service till näringslivet. Kommunens myndighetsutövning – tillståndshantering, tillsyn och rådgivning – spelar en central roll i att skapa ett smidigt och rättssäkert företagsklimat där tydliga spelregler råder. Genom att säkerställa en effektiv och transparent process strävar kommunen efter att skapa förtroende hos det lokala näringslivet, vilket i sin tur bidrar till ett gynnsamt företagsklimat. Askersunds ambition är att kontinuerligt följa upp företagens upplevelser av kommunens myndighetsutövning och vidta åtgärder där förbättringar kan göras.

Vidare handlar kommunens ambition om att stärka företagsklimatet som helhet, där både stora och små företag känner sig hörda, stöttade och uppmuntrade till tillväxt. Genom en kombination av aktiv dialog med näringslivet och målmedvetet arbete för att förbättra infrastrukturen och tillgången till tjänster, siktar Askersund på att vara en attraktiv plats för företagande. Kommunen kommer att noggrant följa utvecklingen av viktiga faktorer såsom antalet nya företag, arbetsställen och andra mått som visar hur väl företagsklimatet fungerar. Genom ett starkt fokus på att förbättra förutsättningarna för näringslivet skapar Askersunds kommun en grund för långsiktig tillväxt och välbefinnande, vilket gör oss till en av Sveriges mest företagsvänliga kommuner.

Kommunfullmäktiges strategiska mål:

- Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner som lokala näringslivet värderar högst när det gäller företagsklimat.
- Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner där lokala näringslivet har högst förtroende för vår myndighetsutövning gentemot företag.

Nämndmål och målprecisering	Måluppfyllelse 2025 och kommentar	Måluppfyllelse
<p>1 Mål:</p> <p>Nämnden ska i dialog med övriga delar av kommunen utveckla en modell för ökad och bättre dialog med näringslivet.</p> <hr/> <p>Målprecisering: Egen uppföljning.</p>	<p>Tillsammans med näringslivsfunktioner i medlemskommunerna så har arbete påbörjats. Arbetet kommer intensifieras under 2026.</p>	<p> Målet delvis uppfyllt</p>
<p>2 Mål: Utveckla plattform/modell för tillsynsmetodik och bemötande inom ramarna för ”förenkla helt enkelt”.</p> <hr/> <p>Målprecisering: Egen uppföljning.</p>	<p>Inget utöver det vanliga har genomförts. Fokus har legat på daglig verksamhet.</p>	<p> Målet delvis uppfyllt</p>
<p>3 Mål: Effektivisera handläggningen av bygglov genom inrättande av ett nytt ärendehanteringssystem.</p> <hr/> <p>Målprecisering: Antal bygglov inom 10 veckor.</p>	<p>Ett stort arbete har lagts ner under året och nu nyttjas det nya ärendehanteringssystemet i handläggningen. Bygglov inom 10 veckor har redovisats löpande på nämnd under året. Resultat: 94% inom 10 veckor.</p>	<p> Målet helt uppfyllt</p>
<p>4 Mål: Effektivisera handläggningen av miljöanmälningar genom inrättande av nya e-tjänster</p> <hr/> <p>Målprecisering:</p>	<p>Arbetet påbörjat men inte gått i mål. Andra projekt tog mycket tid i anspråk.</p>	<p> Målet delvis uppfyllt</p>

Egen uppföljning.		
-------------------	--	--

Målområde 3: En av Sveriges mest attraktiva kommuner

Inledning:

Askersunds kommun strävar efter att bli en av Sveriges mest attraktiva kommuner, där människor inte bara trivs och stannar kvar utan också aktivt väljer att flytta till. Målet är att skapa en kommun där livskvaliteten är hög, där det finns en stark gemenskap och där invånarna upplever att kommunen sköter vår verksamhet på ett bra sätt.

Attraktiviteten i en kommun mäts inte enbart i fysiska faktorer som vacker natur eller god infrastruktur, utan också i invånarnas upplevelser omkring sin vardag. Det handlar om hur väl vi lyckas skapa en plats där människor vill leva, arbeta och utvecklas. Askersund fokuserar därför på att förbättra boendemiljön, utveckla kultur- och fritidsmöjligheter och tillgängliggöra detta för alla åldrar med särskilt fokus på människors mötesplatser, fysisk aktivitet och kulturell utveckling. Kommunen säkerställer även en hög kvalitet i den kommunala servicen.

Kommunen arbetar aktivt med att identifiera vad som skapar trivsel och livskvalitet för olika grupper av invånare, från barnfamiljer till äldre. Genom att vara lyhörd för invånarnas synpunkter och politiska prioriteringar kan Askersund anpassa sina insatser och projekt för att skapa ett tryggt och inkluderande samhälle. Strategiska satsningar på exempelvis bostadsutveckling och tillgång till god kommunal service, kulturutbud, trygghet kommer att spela en central roll i att locka både nya invånare och företag till kommunen. Uppföljning av befolkningsutvecklingen och andra nyckelmått blir viktiga verktyg för att säkerställa att kommunen fortsätter att utvecklas som en attraktiv plats att bo, leva och verka i.

Genom att kombinera en engagerad politisk ledning med starka samhällsinsatser vill Askersunds kommun inte bara behålla sina invånare, utan också locka nya att slå sig ner i vår attraktiva kommun. Målet är att skapa en långsiktig attraktivitet som gör

Kommunfullmäktiges strategiska mål:

- Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner där invånarna har störst uppskattning för vår boendemiljö och kommunens skötsel av våra verksamheter.
- Askersunds kommun ska år 2030 tillhöra de 25 % av landets kommuner där invånarna känner sig tryggast och har störst möjligheter att ta del av ett varierat kultur-, idrotts- och friluftsliv.

Nämndmål och målprecisering		Måluppfyllelse 2025 och kommentar	Måluppfyllelse
1	<p>Mål: Utredda och implementera hur vi kan öka åtgärdstakten kopplat till detaljplanearbetet</p> <hr/> <p>Målprecisering: Egen uppföljning</p>	Utreddning utförd, implementering genomförd.	 Målet helt uppfyllt
2	<p>Mål: Genom att strategiskt arbeta utifrån handlingsplan öka åtgärdstakten på saneringen av förorenade områden.</p> <hr/> <p>Målprecisering: Egen uppföljning</p>	Förvaltningen har arbetat utifrån plan, men på grund av oplanerad resursbrist är målet bara delvis uppfyllt.	 Målet delvis uppfyllt
3	<p>Mål: I samverkan med kommunernas kommunikationsavdelningar ta fram en kommunikationsplan</p> <hr/> <p>Målprecisering: Egen uppföljning</p>	Ett kommunikationsårshjul är framtaget och ytterligare åtgärds punkter har tagits fram inför 2026.	 Målet uppfyllt i hög grad
4	<p>Mål: Arbeta strategiskt med tillsyn enligt plan- och bygglagen genom att uppdatera och arbeta utifrån tillsynsplan</p> <hr/> <p>Målprecisering: Egen uppföljning, framtagna tillsynsplan.</p>	En uppdaterad tillsynsplan har tagits fram under året.	 Målet uppfyllt i hög grad
5	<p>Mål: Genomföra projekt med målsättning att avsluta äldre öppna byggärenden</p> <hr/> <p>Målprecisering: Egen uppföljning</p>	Ej påbörjat pga. hög arbetsbelastning/annan prioritering,	 Målet ej uppfyllt

6	<p>Mål: Under året färdigställa arbetet med naturvårdsprogram för de tre medlemskommunerna så att det är redo för antagande under 2026.</p> <p>Målprecisering: Egen uppföljning</p>	Följer plan och kommer tas upp politiskt i samtliga medlemskommuner under första halvan av 2026	 Målet helt uppfyllt
7	<p>Mål: Tillsyn utförs utifrån tillsynsplan och kontrollplan inom miljöavdelningens ansvarsområden.</p> <p>Målprecisering: Egen uppföljning löpande på nämndsammanträden.</p>	Tillsyn har utförts enligt plan.	 Målet uppfyllt i hög grad
8	<p>Mål: Kartlägga och prioritera/påbörja digitalisering av äldre detaljplaner.</p> <p>Målprecisering: Egen uppföljning</p>	Kartläggning genomförd, men ingen prioritering eller digitalisering genomförd under 2025.	 Målet delvis uppfyllt

Målområde 4: Finansiella mål

Inledning:

I Askersunds kommun, precis som i övriga kommuner och regioner, styrs den ekonomiska förvaltningen av kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning. Dessa lagar syftar till att uppnå god ekonomisk hushållning, ett viktigt begrepp som ska genomsyra kommunens budgetarbete och långsiktiga ekonomiska planering. Lagstiftningen är huvudsakligen utformad som en ramlag med få detaljregler, vilket ger utrymme för lokala anpassningar men samtidigt kräver en skärpt och tydlig ekonomistyrning.

Kommunfullmäktiges strategiska mål:

- Askersunds kommun ska ha en resultatnivå som motsvarar god ekonomisk hushållning.
- Askersunds kommun ska ha en självfinansieringsgrad av investeringar som motsvarar god ekonomisk hushållning.

Nämndmål och målprecisering		Måluppfyllelse 2025 och kommentar	Måluppfyllelse
1	Mål: Utredda och vid behov uppdatera taxor inom detaljplanehandläggning och mätteknisk verksamhet	Utvärdering genomförd för befintlig plantaxa och mätteknisk. Inga akuta behov att uppdatera.	 Målet helt uppfyllt
	Målprecisering: Egen uppföljning		

Målområde 5: Organisatoriska mål

Inledning:

De organisatoriska målen spelar en central roll i Askersunds kommuns arbete för att skapa en arbetsplats där både effektivitet och trivsel står i fokus. Genom att rikta insatser mot hur resurser organiseras och hur arbetsmiljön utvecklas, läggs grunden för att bygga en stark och hållbar organisation. Dessa mål handlar inte bara om att optimera processer och strukturer, utan också om att forma en arbetskultur som främjar innovation, digitalisering, samarbete och engagemang. Medarbetarnas välbefinnande och kompetensutveckling står i centrum för att säkerställa att kommunen kan möta både nuvarande och framtida utmaningar på ett hållbart och framgångsrikt sätt.

Askersunds kommun strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare genom att investera i sina medarbetare och främja en kultur av delaktighet och ansvar. Särskilt fokus läggs på att attrahera, behålla och utveckla kompetenta medarbetare, samt att kontinuerligt förbättra arbetsmiljön. I kombination med att digitalisering och innovation får en framträdande plats i utvecklingen av arbetsprocesser, skapas en dynamisk arbetsplats där medarbetare kan växa, och där effektiviteten höjs till förmån för både kommunen som arbetsgivare och våra invånare.

Inom målområdet organisatoriska mål är även förtroendet för kommunens verksamhet i form av politikernas ansvarstagande, processernas transparens och politikernas och tjänstepersoners bemötande av omvärlden centrala för att nå bra resultat i kommunens arbete med en god service till sina invånare.

Kommunfullmäktiges strategiska mål:

- Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner som våra medarbetare värderar högst avseende hållbart medarbetarengagemang (HME).
- Askersunds kommun ska år 2030 vara bland de 25 % av landets kommuner där invånarna har störst förtroende för kommunens verksamhet.
- Askersunds kommun ska år 2030 tillhöra de 25 % av landets kommuner där invånarna upplever det mest positiva bemötandet från tjänstepersoner och politiker.

Nämndmål och målprecisering		Måluppfyllelse 2025 och kommentar	Måluppfyllelse
1	Mål: Verka för friskare, tryggare och nöjdare medarbetare. Målprecisering: Sjukfrånvaro, HME, egen uppföljning	Förvaltningen ökade sitt HME index för 2025. Sjukskrivningstalen på liknande nivå som tidigare år. Den allmänna trivseln och nöjdheten mäts genom "tavelmöten" i arbetsgrupperna.	 Målet uppfyllt i hög grad

Delårsresultat och prognos

Samhällsbyggnad Sydnärke visar ett positivt helårsresultat om 2 950 tkr, totalt för samtliga tre medlemskommuner. För fördelning per medlemskommun, se tabellen nedan. Resultatet kommenteras närmare i nedan tabeller med tillhörande analys per verksamhetsområde men sammanfattningsvis kan konstateras att resultatet påverkas positivt av att intäkterna för bygglovsavdelning överstiger budget, att miljöavdelningen visar ett överskott till följd av vakanser/annan frånvaro samt av en allmän återhållsamt inom hela förvaltningen.

(tkr)	Bokslut 2024	Bokslut 2025	Budget 2025	Budget- avvikelse
Intäkter	19 510	24 459	22 769	1 690
Kostnader	-27 036	-28 750	-30 010	1 260
varav personalkostnader	-19 583	-19 915	-22 316	2 400
varav kapitalkostnader	-685	-709	-739	30
Resultat SMB	-7 527	-4 291	-7 241	2 950
Fördelning budgetavv.				
Askersund 44,87%				1 307
Laxå 21,49%				641
Lekeberg 33,64%				1 003
Intäkter	19 803	22 816	22 769	47
Kostnader	-27 036	-28 750	-30 010	1 260
varav personalkostnader	-19 583	-19 915	-22 316	2 400
varav kapitalkostnader	-685	-709	-739	30
Resultat SMB, Askersunds andel	-7 233	-5 934	-7 241	1 307

Driftredovisning 2025

Verksamhet	Utfall 2025	Budget	Avvikelse	Analys
10 Nämnder/Styrelser	-180	-201	21	
21510 Fysisk planering	-3 128	-2 579	-549	1
21520 Bygglov	1 371	-306	1 676	2
2153* Avd. för geografisk information och kartor	-2 563	-2 827	264	3
261* Miljöavdelningen	-1 675	-2 862	1 186	4
263* Naturvård	-1 044	-1 093	49	
92 Gmn. administration	1 285	2 627	-1 342	5
Summa Sydnärkes miljö- och byggnämnd	-5 934	-7 241	1 307	

Verksamhetsanalys driftbudget 2025, tkr

Verksamhetskod		Utfall 2025	Budget 2025	Nettoavvikelse mot budget
21510 Fysisk planering	Intäkt	1 938	2 180	-549
	Kostnad	-5 066	-4 759	

Analys 1

Avd. för fysisk planering visar ett negativt resultat till följd av att externa taxeintäkter kopplat till exploatörsfinansierade planer understigande budget samtidigt som personalkostnader blev något högre än väntat i samband med pensionsavgång.

Verksamhetskod		Utfall 2025	Budget 2025	Nettoavvikelse mot budget
21520 Bygglov	Intäkt	6 071	3 585	1 676
	Kostnad	-4 701	-3 891	

Analys 2

Avd. för bygglov visar ett positivt resultat till följd av intäkter överstigande budget. Delvis beroende av större inflöde av bygglov än väntat men även som ett resultat av fakturering av äldre ej fakturerade ärende som upptäckts i samband med systemuppdatering samt även byggsanktionsavgifter. Personalkostnaderna inkl. inhyrd personal överstiger budget, detta för att kunna möta det ökade inflödet av bygglov.

Verksamhetskod		Utfall 2025	Budget 2025	Nettoavvikelse mot budget
2153* Avd. för geografisk information och kartor	Intäkt	468	300	264
	Kostnad	3 031	-3 127	

Analys 3

Avdelningen visar en positiv budgetavvikelse. Detta primärt till följd av deltidsarbete medförande kostnader understigande budet på lönesidan, men även intäkter överstigande budget för mätverksamheten då mängden och storleken på de taxefinansierade ärendena som inkommit under året överskred förväntan. En konkret följd

av att den taxefinansierade verksamheten hanterades av egna resurser är att den skattefinansierade verksamheten runt baskartan blivit lidande. För kartverksamheten noteras licenskostnader överstigande budget.

Verksamhetskod		Utfall 2025	Budget 2025	Nettoavvikelse mot budget
261* Miljöavdelningen	Intäkt	6 604	7 350	1 186
	Kostnad	-8 279	-10 212	
Analys 4 Miljöavdelningen visar en positiv budgetavvikelse då lönekostnaderna väsentligt avviker från budgeterade siffror till följd av vakanser och annan frånvaro. Överskott finns även generellt bland övriga kostnadsposter till följd av en allmän återhållsamhet gällande bl.a. kurser och inköp av tjänster. Frånvaron på personalsidan märks av även på intäktssidan där utfallet understiger budget.				
Verksamhetskod		Utfall 2025	Budget 2025	Nettoavvikelse mot budget
92* Gmn administration	Intäkt	6 210	7 854	-1 342
	Kostnad	-4 926	-5 227	
Analys 5 Den gemensamma administrationens positiva budgetavvikelse grundar sig framför allt i att delar av lokalen nu hyrs av annan förvaltning samt av att budgetmedel för en uppdatering av förvaltningens bilpark inte genomförts i och med de omorganisationer som väntas. Därtill har den allmänna återhållsamheten hos förvaltningen fått genomslag även i den gemensamma administrationen.				

Investeringar

Arbete pågår med att analysera idag faktiska behov gällande verksamhetssystem, register mm. Det har dock konstaterats att de system mm. som diskuteras i de flesta fall utgörs av så kallade molntjänster vilka ur ett redovisningsmässigt perspektiv inte är att se som investeringar varvid årets investeringsbudget inte kommit att kunna nyttjas som planerat. Alternativ finansiering tas med i ovan nämnda analysarbete.

(tkr)	Bokslut 2025	Budget 2025	Avvikelse
Nettoutgifter	0	-350	350

Projekt	Utfall 2025	Budget 2025	Avvik. 2025	Analys
SBS Verksamhetssystem SMB	0	-300	300	
SBS Verksamhetssystem tillsynsregister 2025	0	-50	50	

Förväntad utveckling

En statlig utredning föreslår att ansvaret för livsmedelskontrollen ska flyttas från kommunerna till Livsmedelsverket och Jordbruksverket. Syftet är att förenkla regelverket och göra kontrollen mer likvärdig och effektiv. Man hoppas också att det ska stärka företagens konkurrenskraft och minska deras administrativa börda. Tanken är att en ny organisation ska vara på plats år 2028. Om förslaget genomförs innebär det att kommunernas ansvar för livsmedelstillsyn försvinner, vilket kan leda till minskat personalbehov.

Flera kommuner har uttryckt oro över förslaget. De menar att en centralisering kan leda till sämre lokal närvaro, färre fysiska kontroller och därmed minskad möjlighet att upptäcka fusk. Det finns också risk för ökad sårbarhet i systemet, att den personliga rådgivningen försvinner och att den lokala förankringen går förlorad. Dessutom finns farhågor om ökade kostnader och att tidsplanen – att vara klara till 2028 – inte är realistisk.

Under våren presenterade SKR ett förslag på en ny modell för efterhandsdebitering inom miljöbalkens tillsynsområde. I dagsläget tas årsavgifter ut i förskott

varje år för större anmälnings- och tillståndspliktiga verksamheter, med stöd av miljöbalken. SKR:s förslag innebär att avgifterna i stället skulle tas ut löpande i efterhand, baserat på faktisk tillsynsinsats.

En övergång till efterhandsdebitering skulle kunna leda till ett inkomstbortfall för kommunerna, vilket riskerar att medföra neddragningar inom miljötillsynen. På sikt kan detta försvåra möjligheterna för framför allt mindre kommuner att rekrytera och behålla kompetent personal inom området. Frågan behöver analyseras vidare.

1 juli 2025 infördes nya byggregler. Tanken med reglerna är att främja innovativa lösningar genom funktionskrav istället för detaljreglering. I dagsläge finns inga rekommendationer eller vägledning för hur dessa byggregler ska tillämpas och i och med avsaknad av detta och av prövning av reglerna ses en hög risk för konflikt då reglerna till stor del kommer baseras på resonemang istället för beprövade metoder. Fram till sommaren 2026 är det övergångsperiod och sökanden får själv välja vilka byggregler man vill använda. Hittills har ingen valt de nya och sannolikheten är hög att all omställning kommer behöva ske under våren under perioden som redan idag är stressig.

1 december beslutades om förändrad bygglagstiftning med tanken att effektivisera och förenkla dagens regler. Denna förändrade PBL innebär att fler åtgärder inte längre är bygglovspliktiga vilket i sig innebär ett skifte mot mer tillsyn då detta ska kontrolleras i efterhand. För byggnadsnämnder innebär detta tappade intäkter och ett ökat behov av tillsyn genom skattefinansiering. Samt att stort behov finns av information.

I början av sommaren beslutade Lekebergs kommun att de avser lämna samarbetet inom den gemensamma nämnden och förvaltningen. I praktiken innebär detta att cirka 30 % av verksamheten försvinner, vilket kan få betydande konsekvenser. En större organisation skapar förutsättningar för bredare kompetens och större robusthet, vilket nu riskerar att gå förlorat. Utträdet skapar även osäkerhet bland medarbetarna när framtida förutsättningar förändras. Nuvarande samarbetsavtal gäller fram till den 1 januari 2027.

Under sommaren meddelade även Askersunds kommun att en större organisationsförändring planeras. Kommunens samtliga förvaltningar föreslås omorganiseras till kontor under en gemensam kommunförvaltning. Under hösten har ett organisationsförslag arbetats fram som kommer presenteras i januari 2026. Enligt förslaget kommer Samhällsbyggnad Sydnärkes verksamheter att ingå i ett nytt samhällsbyggnadskontor tillsammans med VA, gata/park samt strategisk planering. Denna förändring påverkar nämndens planeringsförutsättningar och bidrar också till ökad osäkerhet inför framtiden.

I takt med att samhället blir alltmer digitaliserat förväntas även nämnden anpassa sig och ta vara på de möjligheter som digitaliseringen erbjuder. Det innebär ett fortsatt behov av att utveckla digitala lösningar för att möta medborgarnas förväntningar och säkerställa en rättssäker och effektiv ärendehantering. Utvecklingen medför ett växande behov av resurser för såväl utvecklings- som förvaltningsarbete kopplat till de digitala lösningar som införs. Digitalisering är därmed inte ett enskilt projekt, utan en pågående förändringsresa som behöver vara integrerad i verksamhetens strategiska planering.